

Ombudsman podpořil zvýšení náhrad pro přisedící u soudů

24.2.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Ombudsman opakovaně vyzýval ministra spravedlnosti k vyjádření, zda ministerstvo chystá valorizaci náhrad pro přisedící, případně jakým způsobem. Poukazoval přitom na problémy, se kterými se soudy při obsazování pozic přisedících potýkaly. Zvýšení náhrad by mohlo alespoň částečně tyto problémy vyřešit. Před rokem 2025 měly OSVČ nárok na náhradu ušlého výdělku nejvýše 80 Kč za hodinu a maximálně 680 Kč za den. Od roku 2025 je nově stanoven limit odpovídající trojnásobku minimální hodinové mzdy za hodinu (373,20 Kč) a maximálně dvacetičtyřnásobku minimální hodinové mzdy za den (2985,60 Kč). „Dřívější výši náhrad jsem považoval za nedůstojnou vzhledem k tomu, jak dlouho nebyla valorizovaná. Oceňuji proto model, který ministerstvo zvolilo ke zvýšení náhrad. Je to způsob, který zaručí spravedlivý růst náhrad také do budoucna, protože se odvíjí výše minimální hodinové mzdy. Budou tím zajištěny férové náhrady pro přisedící,“ uvedl ombudsman Stanislav Křeček.

Změna se dotkne také paušální odměny, kterou přisedící dostávají za každý den jednání. Na tuto odměnu mají nárok nejenom OSVČ, ale také zaměstnanci či například starobní důchodci, kteří tuto funkci vykonávají. Za každý jednací den nově přisedícím přísluší částka 500 Kč, oproti původním 150 Kč. Nadále platí, že přisedícím svědčí nárok na náhradu hotových výdajů (např. cestovné). *„Zvýšení náhrad v této podobě považuji za dostačující. Role přisedícího je službou veřejnosti a smyslem náhrad je kompenzovat čas strávený výkonem funkce. Přestože se nejedná o výdělečnou činnost, přisedící by měli alespoň obdržet důstojné náhrady za jejich čas. To se podle mého názoru nyní podařilo,“* doplnil Křeček.

Role přisedících spočívá v přinášení laického pohledu do soudního rozhodování, kterým doplňují odborné znalosti soudců. Jejich hlas má stejnou váhu jako hlas soudců. Od roku 2025 došlo k výraznému omezení případů, kdy se přisedící podílí na soudním rozhodování. Nadále však působí u krajských soudů v některých trestních řízeních.

https://www.ochrance.cz/aktualne/ombudsman_podporil_zvyseni_nahrad_pro_prisedici_u_soudu